

3/11/2011

Journalist: David Adriaen

De offshore sector gaat 8 miljard euro in België investeren. Daar creëer je veel tewerkstelling mee.

Frank Coenen bio

- > Geboren in 1962.
- > Studies rechten en management.
- > Begon als bankier bij KB.
- > Nadien verscheidene managementfuncties bij IPP en Seghers.
- > Startte in 2006 Belwind op en leidde het bedrijf door de eerste bouwfase.
- > Werd dit jaar ook CEO van Northwind.
- > Participeert via managementvennootschap InControl ook in project voor een nieuwe offshore windconcessie.

'We bouwen miljardenwerf in Noordzee'

Het is even zoeken naar het bureau dat Coenen deelt met zijn rechterhand, financieel directeur François Van Leeuw in hartje Leuven. De windparkontwikkelaars Belwind en Northwind hebben de hoek van een leegstaande verdieping van een bank als uitvalsbasis gekozen. De kleine oppervlakte en de sobere inrichting doen niet vermoeden dat hier gewerkt wordt aan projecten van 1,5 miljard euro.

In de kantoorkruis is duidelijk de hand van het zuinige Colruyt te herkennen. De warenhuisgroep is de grootste aandeelhouder van beide projecten. Toeval of niet, maar Coenen maakt meteen ook een statement over lagere prijzen. Hij is ontevreden met sommige offertes. 'We moeten de kostprijs van windenergie laten dalen.'

'Veel Europese bedrijven hebben nog niet begrepen dat ze met te hoge prijzen hun eigen graf graven. Ik heb het niet over de bedrijven die grondstoffen verwerken en concurreren op de wereldmarkt, wel over allerlei toeleveranciers. Die drijven op een wolk en leven op te hoge marges.'

'Het is te gemakkelijk met een beschuldigende vinger naar te goedkope Chinese of Indiase bedrijven te wijzen en zelf geen inspanningen te doen om alles goedkoper te maken.' In zijn prijzenbetoog wordt hij meteen bijgestaan door Van Leeuw, de ex-manager investor relations van Colruyt: 'De Chinezen, Indiërs, Japanners of Koreanen komen en dan zullen de prijzen dalen. Kijk maar naar wat ze de voorbije 20 jaar in de autosector hebben gerealiseerd.'

U was bezig met het project Belwind II en kreeg er dit jaar Northwind bij. Worden beide parken samen gebouwd?

Frank Coenen: 'Neen. We hebben er even aan gedacht ze gelijktijdig te bouwen, maar de efficiëntiewinsten wegen niet altijd door. Northwind komt eerst, omdat dit project het verst ontwikkeld is. Belwind II komt er net na, maar we bekijken beide projecten wel samen. Als we installatieschepen reserveren, nemen we een optie om de periode te verdubbelen. En bij het bestellen van het hoogspanningsstation nemen we een optie voor een tweede. Op zo'n moment zie je de ogen van de leveranciers fonkelen.'

Worden de parken een kopie van Belwind 1?

Coenen: 'Northwind zal net als Belwind I gebruikmaken van turbines van 3 megawatt, geplaatst op een mono- pilefundering (grote stalen buis die in de zeebodem wordt geheid, red.). Voor Belwind II zoeken we naar de efficiëntste oplossing. Op een deel van de zone zullen we nieuwe grote Alstom- en Vestas-windturbines van minstens 6 megawatt testen.'

De voorbije maanden kwam vaak kritiek op de steun die offshore windparken krijgen via groenestroomcertificaten. Die zouden naar omlaag moeten, net als bij zonnepanelen.

Coenen: 'Je kan die twee niet vergelijken. Zonnepanelen zijn door forse prijsdalingen en de niet-aangepaste steun een investering met een hoog rendement geworden. Terwijl het enkel de bedoeling was de meerprijs van zonnepanelen ten opzichte van klassieke stroom te compenseren.'

'Investerings in offshore windenergie hebben een specifiek risico- profiel, maar er is er geen sprake van grote rendementen. Is het nog niet opgevallen dat geen enkele grote internationale investeerder actief is in België? Bedrijven als Dong of Centrica zijn afwezig. RWE en EDF namen enkel een kleine participatie in C-Power. Ook Electrabel neemt amper deel aan de strijd om de concessies.'

'Hoe komt dat? De rendementen in België zijn gewoon correct maar te laag om de grote jongens of private-equityspelers aan te trekken. De actieve investeerders zijn een klein groepje gedreven lokale partijen met een langetermijnvisie, zoals DEME, Nuhma, PMV, Socofe of Colruyt.'

Een daling van de groenestroomcertificatenprijs voor offshore wind is dus niet aan de orde?

Coenen: 'Niet de eerste jaren, nadien wel. De steun is in reële termen trouwens al flink verminderd. In 2004 werd beslist dat offshore wind groenestroomcertificaten van 107 euro per 1.000 kilowattuur productie krijgt. Dat bedrag is niet geïndexeerd en heeft vandaag slechts een reële waarde van 92. Die kloof overbruggen is al een zware inspanning, want de lonen en de prijs van de materialen zijn de voorbije jaren wel gestegen.'

De grote Belgische stroomverbruikers klagen nochtans dat offshore windenergie in België meer wordt gesteund dan in de buurlanden.

Coenen: 'Dat hoor je ze nu niet meer zeggen. Hun eerdere uitspraken waren gebaseerd op een oude studie waarvan de gegevens fout of achterhaald waren. We hebben met hen afgesproken een neutrale studie te maken om alles uit te klaren.'

'De grootverbruikers zeggen dat ze aan competitiviteit inboeten omdat offshore wind hier te duur is. Dat is nonsens. Een windpark hier of in Duitsland bouwen kost precies evenveel. Duitsland en andere buurlanden zijn daarenboven van plan veel meer offshore parken te bouwen dan België. De kostprijs voor de maatschappij zal er dan ook veel groter zijn dan hier.'

'Het echte probleem van de industriëlen is dat die maatschappelijke kosten in België anders worden verdeeld dan in de buurlanden. De grote verbruikers betalen hier een groter deel van de kosten van de groenestroomcertificaten. Daardoor kan er een competitief nadeel ontstaan voor industriële grootverbruikers als Bayer, ArcelorMittal, BASF of Solvay in België. Als er een onevenwicht met de buurlanden ontstaat, moeten we daar oog voor hebben. De overheid heeft tot nu toe nagelaten daarover een beleid te voeren'

Iemand anders zal dus de meerprijs voor offshore windenergie moeten betalen in België. Wie?

Coenen: 'Wellicht alle actoren in de maatschappij. Men vergeet soms dat ook de elektriciteitskabels, gasleidingen, rioleringen, wegen en telecom- infrastructuur door de hele gemeenschap gedragen worden.'

'De offshore sector gaat 8 miljard euro investeren in België. Daar creëer je veel tewerkstelling mee. Dat er steun is via groenestroomcertificaten is niet uitzonderlijk. Andere sectoren krijgen ook steun, maar dan uit andere potjes. Denk maar aan lagere lasten voor de auto-industrie. Het verschil is dat wij ook nog nieuwe zuivere technologie ontwikkelen die nodig is om onze welvaart te behouden.'

'Die technologie wordt steeds beter. De Vestas-turbines die we bestellen voor Northwind zijn net als die van Belwind I machines van 3 megawatt. Maar ze kunnen wel 14 procent meer draaien. Dat betekent dus 14 procent meer elektriciteitsopbrengst voor een beperkte meerprijs. Nu worden er ook prototypes gebouwd, van 7 megawatt waar nog eens 10 procent meer draai-uren uitkomen.'

'Er is een stille revolutie aan de gang. De machines die we over 10 tot 15 jaar kunnen zetten, zullen veel efficiënter zijn dan de huidige. De wind- industrie is zich nu aan het upgraden van stukproductie naar efficiëntere assemblageprocessen zoals in de automobielsector. Dat leidt tot lagere kosten waardoor ze de concurrentie aankunnen met andere centrales.'

Duurt dat niet te lang?

Coenen: 'We worden vaak met de nucleaire sector vergeleken, maar kunnen we alstublieft geen appels met peren vergelijken? Offshore windparken zijn zeven jaar oud. Kernenergie is al sinds de jaren 50 ontwikkeld met hulp van de belastingbetaler. Een volgende generatie kerncentrales komt er pas over 10 tot 20 jaar en kernfusie zal zelfs 50 jaar duren. Dan zitten we al drie generaties windturbines verder.'

'Ondertussen hebben we wel de productie van de vorige generaties windmolens nodig. België heeft dringend nieuwe stroomcentrales nodig. Iedereen staart zich blind op de sluiting van de kerncentrales, maar ook veel andere oude klassieke centrales zijn dringend aan vervanging toe.'

'Het geeft geen zin te discussiëren of we nog voor 40 of 60 jaar olie en gas hebben. We moeten kiezen voor eeuwigdurende energiebronnen, niet voor bronnen die ons over tientallen jaren opnieuw met problemen opzadelen.'

'De investerings- en financieringskosten van offshore windparken zijn nog enorm hoog. De operationele kosten van Belwind I, 50 kilometer voor de kust, bedraagt slechts 39 tot 40 euro per 1.000 kilowattuur. Daarmee zitten we in de markt. Als de turbines zijn afgeschreven, zijn we competitief.'

'De Duitsers hebben dat begrepen. Ze geven massaal veel steun aan windenergie, om die steun sneller te kunnen stopzetten. Eenmaal de afschrijvingen achter de rug zijn, hebben ze een areaal aan

windcentrales dat goedkoop produceert. De Duitse economie zal dan weer vooraan staan. Dat noem ik langetermijnvisie en beleid.'

David Adriaen, Leuven

De Noordzee wordt de komende jaren de grootste bouwwerf van ons land. Groenestroombedrijven zullen miljarden investeren in de bouw van zeven offshore windparken. Frank Coenen speelt daarin een grote rol. Hij begon met de aanbesteding van de volgende twee windparken, Belwind II en Northwind, samen goed voor een investering van ruim 1,5 miljard euro.

Eén team, drie projecten

Frank Coenen startte Belwind op voor rekening van de Nederlandse groep Econcern, maar moest op zoek naar nieuwe investeerders nadat die failliet was gegaan. De groep-Colruyt, privéged van de familie Colruyt en de ParticipatieMaatschappij Vlaanderen maakten een doorstart mogelijk. De helft van Belwind (55 windmolens) werd een jaar geleden in gebruik genomen. Belwind II staat nu in de steigers.

Na strategische meningsverschillen kocht Colruyt dit jaar samen met Aspiravi de twee andere aandeelhouders van Eldepasco uit. Het project werd omgedoopt tot Northwind en wordt nu geleid door het Belwind-team. Dat bestaat behalve uit Coenen ook uit de Deen Preben Poulsen en enkele andere windenergiepioniers die samen zeven offshore windparken in Europa bouwden. François Van Leeuw (foto), de ex- manager investor relations van Colruyt, is de financieel directeur van Belwind en Northwind. Van Leeuw is zo de directe link tussen Colruyt en de windenergie-investeringen.

Colruyt en het management van Belwind, verenigd in InControl, azen ook op de zevende en voorlopig laatste windenergieconcessie in de Belgische wateren. Met partners als de engineeringgroep TPF, Transcor Astra (het energievoertuig van de Frère-holding NPM) en Wagram Invest (Waalse groenestroompionier Michel Helbig de Balzac) vormen ze een ervaren en Belgisch verankerd consortium, Northwester 2. De grootste uitdager is een samenwerkingsverband tussen Electrabel en het consortium Otary, waarin allerlei Belgische investeerders in windenergie zich hebben verenigd.

Offshore windenergie dicht kloof met andere energiebronnen

Frank Coenen begint met bouw windparken Belwind 2 en Northwind